

Datum vergadering	16 mei 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststellen beleidsplan duurzaamheid
Portefeuillehouder	Wethouder B. van Assche
Samenvatting	
Overeenkomstig de door u vastgestelde bestuursopdracht heeft vorig jaar een burgerberaad plaatsgevonden en mede aan de hand van deze uitkomsten is het voorliggend beleidsplan Duurzaamheid opgesteld. Aan de hand van de drie pijlers Energie, Klimaat en Circulariteit zijn beleidslijnen en actiepunten geformuleerd. Hierbij wordt het beleid uitgestippeld voor zowel de korte als langere termijn. Dit voorstel richt zich op de vaststelling (inhoud) van het duurzaamheidsbeleid. Aanvullend zal er een bestuurlijke opdracht tot evaluatie gelopen proces Burgerberaad worden aangeboden. Daarbij zal gekeken worden naar het instrument Burgerberaad als participatiemiddel (proces). Deze zal aangeboden worden voor de raadsyclus van juni 2024. Na vaststelling door uw raad wordt overgegaan tot uitvoering en implementatie van het beleid. In januari is hiervoor een programmamanager duurzaamheid gestart. Hij vertaalt het geformuleerde beleid in een meerjarig uitvoeringsprogramma en bijpassende begroting.	

Aan de raad,

In december 2022 heeft u de bestuursopdracht duurzaamheid vastgesteld. Hierbij heeft u opdracht gegeven om een burgerberaad te organiseren over dit thema en de uitkomsten hiervan mee te nemen in het daaropvolgende beleidsplan duurzaamheid. Naast de lokale inbreng wordt er ook veelvuldig verwezen naar regionale samenwerkingen in het beleidsplan, zoals de RES1.0 en KASz. De vastgesteld opgaven uit deze samenwerking komen voort uit (inter)nationaal beleid, zoals het Klimaatakkoord en dit zijn dan ook geen vrijblijvende opgaven. We staan met z'n allen aan de lat voor een aantal grote transitieopgaven. In dit voorstel geven wij u een korte toelichting op het burgerberaad, de aangenomen beslispunten, de hoofdlijnen van het beleidsplan, financiën en het vervolg proces.

Burgerberaad

Het uiteindelijke burgerakkoord is in de commissie van 12 september 2023 door een afvaardiging van de klankbordgroep (als vertegenwoordigers van het burgerberaad) officieel overhandigd aan de gemeenteraad. Dit burgerakkoord is het resultaat van een intensief traject waarbij vele inwoners hebben meegedacht over hoe Sluis duurzamer kan worden en wat zowel de gemeente als de inwoners zelf daarin kunnen betekenen. Doordat aan de voorkant het begrip duurzaamheid niet is afgebakend hebben de deelnemers van het burgerberaad hier ook zelf betekenis aan gegeven. Dat heeft geleid tot een tiental werkplaatsen bij aanvang die aan de slag zijn gegaan met uiteenlopende deelonderwerpen zoals onder andere energie, klimaat, circulariteit, mobiliteit, leefbaarheid en zorg.

Na het traject van het burgerberaad doorlopen te hebben is er uiteindelijk gestemd over alle voorgestelde punten die een plek in het burgerakkoord zouden moeten krijgen. Na deze stemming is er een burgerakkoord tot stand gekomen met daarin 47 concrete punten.

Vanuit het burgerakkoord is een monitorklankbordgroep geformeerd van deelnemers die namens het burgerberaad toezien op een juiste implementatie van de verschillende beslispunten door de gemeente. Bij de totstandkoming van voorliggend beleidsplan heeft de klankbordgroep deze rol dan ook op zich genomen. Dit heeft geresulteerd in een proces waarbij het beleidsplan duurzaamheid in samenspraak met de klankbordgroep, en uiteraard ook andere stakeholders, stap voor stap uitgewerkt is.

Opgenomen beslispunten uit het Burgerakkoord

Zoals geschetst bestaat het burgerakkoord uit 47 beslispunten die zeer divers zijn. Vanuit de bestuursopdracht is ervoor gekozen om niet alle punten te laten terugkomen in het beleidsplan Duurzaamheid. Een deel van de punten zal terugkeren in andere nog op te stellen beleidsplannen waar het beter tot zijn recht kan komen. Voor het beleidsplan duurzaamheid ligt de focus op de punten die betrekking hebben op de 3 pijlers van duurzaamheid; Energie, Klimaat en Circulariteit. De onderdelen vanuit het burgerakkoord die betrekking hebben hierop, komen terug in dit beleidsplan. Een aantal punten uit het burgerakkoord die terugkomen in het

beleidsplan vragen nog een nadere uitwerking. Het 'hoe' staat omschreven bij de genoemde maatregelen in het beleidsplan. In sommige gevallen gaat het om een regionale of Zeeuwse uitwerking, in andere gevallen gaat het om een uitwerking die gezamenlijk met de klankbordgroep zal plaatsvinden.

Over twee inhoudelijke punten die niet integraal zijn overgenomen, is extra overleg geweest met een delegatie van de Monitor/Klankbordgroep. Het college nuanceert punt 1.1 uit het burgerakkoord. Het is niet in alle gevallen mogelijk om duurzaamheid boven economisch belang te laten prevaleren. Dit is wel het uitgangspunt maar bij toekomstige voorstellen wordt gekeken naar de juiste balans tussen duurzaamheid, economie, toerisme en leefbaarheid. Tweede punt waar dit slechts gedeeltelijk het geval is gaat over de reeds gegunde zonneparken op de bedrijventerreinen in Breskens en Schoondijke. Het is juridisch en financieel niet haalbaar om deze terug in eigendom te nemen en onder andere voorwaarden zelf open te stellen. Voor nieuwe toekomstige uitvragen kan dit uitgangspunt uiteraard wel gehanteerd worden.

Hoofdpijnen beleidsplan

Het beleidsplan is opgebouwd aan de hand van de drie pijlers zoals in het coalitieakkoord staan opgenomen; Energie, Klimaat en Circulariteit. Per pijler is aangegeven welke beleidsuitgangspunten worden voorgesteld en wat daarin de rol van de gemeente is. Behalve de inhoudelijke rol van de gemeente is ook een uitspraak gedaan over het bijbehorende ambitieniveau daarbij. Naast de beleidsteksten is een actieprogramma opgenomen per pijler waarin beschreven staat welke acties volgen, of dat een korte- of lange termijnactie behelst.

Voor niet alle punten is de gemeente eindverantwoordelijk maar zullen we een inspanning doen om dit onder de aandacht te brengen bij de partijen die wel verantwoordelijk zijn. Een concreet voorbeeld hiervan is de verzwarende van het hoofdverdeelstation in Oostburg waar de netbeheerder voor verantwoordelijk is.

Als rode draad door de punten van het burgerakkoord, en ook van het beleidsplan zelf, is dat we als gemeente al best veel doen maar dat het niet altijd even bekend of zichtbaar is. Naast alle inhoudelijke beleidsvoorstellen is een aparte communicatiestrategie opgenomen in het actieprogramma. De focus daarbij zal liggen op laten zien wat we al doen en waarom we dat doen, welke (subsidie)mogelijkheden er allemaal zijn voor inwoners om ook een steentje bij te dragen en wat er in de toekomst allemaal nog aan zal komen.

Het beleidsplan is in lijn met het rapport wat eerder dit jaar is opgeleverd vanuit de rekenkamercommissie over duurzaamheid. De conclusie is dat er grote stappen zijn gezet op dit gebied. Het voorliggende beleidsplan sluit aan bij de aanbevelingen uit dit rapport.

Financiën

De eerste acties zoals genoemd in het beleidsplan kunnen reeds binnen de vastgestelde begroting, inclusief de specifieke uitkeringen (SPUK) voor energiearmoede, isolatieprogramma en uitvoeringskosten worden opgepakt. Naast de SPUK is een bedrag van € 125.000 begroot voor 2024. Via de slotwijziging is dit aangevuld tot € 400.000.

In 2024 zullen wij u een meerjarig voorstel doen toekomen voor de uitvoer van het programma, waarbij ook integraal gekeken zal worden naar andere budgetten op andere beleidstreinen en de reeds gereserveerde middelen een plek krijgen.

Vervolgproces

De ambitie uit het beleidsplan spreekt voor zich en het is nu tijd om over te gaan tot actie. Overeenkomstig de door u vastgestelde bestuursopdracht is in de tweede week van januari een programmamanager gestart om het meerjarig uitvoeringsprogramma vorm te geven en te coördineren.

Het college kiest ervoor om het beleidsplan niet meer apart ter inzage te leggen. Alle relevante stakeholders en inwoners zijn intensief betrokken bij het opstellen van het beleid. Hierbij anticiperen we op een nieuwe Inspraakverordening die dit jaar wordt opgesteld. Daarin worden nieuwe vormen van inspraak en Burgerparticipatie opgenomen. De brede maatschappelijke discussie via een burgerberaad is hier een voorbeeld van.

Ons verzoek aan uw raad is dan ook om kennis te nemen van het reeds doorlopen proces, kennis te nemen van de wijze waarop de relevante punten van het burgerakkoord vertaald zijn en het voorliggende beleidsplan duurzaamheid vast te stellen zodat we aan de slag kunnen met de ambitie om de gemeente Sluis nog duurzamer te maken.

Afspraken met de Monitor/Klankbordgroep

Uw raad heeft op 8 december 2023 een brief ontvangen van de Monitor/Klankbordgroep. Die brief vraagt ons college en uw raad om publiekelijk te onderbouwen waarom op bepaalde onderdelen wordt afgeweken van het Burgerakkoord. In dit raadsvoorstel is hier aandacht besteed, daar waar het punten betreft die terugkomen in het beleidsplan duurzaamheid. De antwoordbrief is aangehouden, met het oog op het addendum. Inmiddels zijn deze wijzigingen verwerkt en bieden wij u opnieuw een concept antwoordbrief aan.

Daarnaast vraagt de Monitor/Klankbordgroep duidelijkheid over de verdere uitwerking en samenwerking. Na aanbidding van het Burgerakkoord in september is er diverse keren ambtelijk en bestuurlijk gesproken met de Monitor/Klankbordgroep over het vervolg. De brief schetst hier eerste kaders voor.

Aanvullend zal er via een bestuurlijke opdracht tot evaluatie gelopen proces Burgerberaad gekeken worden naar het instrument Burgerberaad als participatiemiddel. Deze zal aangeboden worden voor de raadsclusus van juni 2024.

Oostburg, 26 maart 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

- Beleidsplan Duurzaamheid
- Burgerakkoord
- Ingekomen brief Monitorklankbordgroep
- Antwoord brief aan de Monitorklankbordgroep

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 maart 2024

BESLUIT:

- Het integrale beleidsplan Duurzaamheid gemeente Sluis vast te stellen

Sluis, 16 mei 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

mr. P. T. G Claeijs

De voorzitter,

mr. M. M. D. Vermue